

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA ŁEMKOWSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: 24 maja 2017 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: 180 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 40

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY	
Uprawnienia ucznia do: <input type="checkbox"/> dostosowania kryteriów oceniania	

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

NOWA FORMUŁA



MOZ-R1_1P-172

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Тема 1. На основі даного уривка тексту передстав проблем і порозважай над ним. Використай тезу і думки авторки і однес ся до інчых текстів культури. Твоя праца повинна чыслити не меншэ як 300 слів.

Олена Дуць-Файфер

Влияня подій I світової вайны на формування ся лемківской достоменности – при спілучасти літературных текстів

Памят бо, як знаме, хоцьбы за Альбваксом, хоць принадлежыт до осібного человека, не ёст індивідуальным твором, осталася уформувана през збірніст/громаду. „Ум прикликує свой спомини під влияньем соспільнности”¹, підкрислят Альбвакс. Тоты соспільнны рамы памяти рішают, же бесідує ся про збірну, спільнотову ци соспільну памят, котрой приписує ся дві основны, тісно зо собом повязаны функцыі – односячу ся до достоменности і легітимізуючу. Очывидны однесіння медже памятю а достоменністю берут ся з концептуалізуваня достоменности в стислым повязаню зо собом тырваня підмету в часі². Барбара Шацка³ підкрислят, же збірна памят діє в однесінню до соспільнай достоменности на три способы:

- першый то творіня спільнога минулого як візіі спільнога велькопоколінъового тырваня в часі,
- другій розуміє ся як передаваня вартости і взорів поступуваня,
- третій односит ся до переформуваня в збірній памяти подій і осіб з минулого в загальны груповы події, котры творят своеідний „язык группы”.

А легітимізуюча функция то не лем легітимізуваня самого існуваня групы, але тіж ей громадских структур, ерапхії, норм ітп.

Формуваня, утырваляня і переказ громадской памяти проходит згідно з деякыма культуровыми механізмами, котры ближе окрислили знаны німецкы дослідники Алейда і Іоан Ассманнове. Предо вшыткым взяли до увагы в своіх концепциях што і з якым ефектом ёст запамятуване. Іоан Ассманн высловил тото лаконічні „Лем значуче минуле ёст споминане і лем споминане минуле стає ся значуче”⁴. Конкретызуючы тото узагальніня вартат припомніти знану формулу, же спільнота будзе ся, як правило, на памяти або о славных, або трагічных чынах, а події I світової вайны дали Лемкам конструкцыйну материю до обох тых категорий чынів.

Як проходит процес семіотызаціі, тzn. станя ся подій значучым для цілої спільноты, вказуе Алейда Ассманн:

Проблем памяти містит ся в переходжынью од „мягкых”, то ёст розсіяных і барз ріжнородных біографичных спомінів, до форм памяти „твёрдой”, тzn. зорганізованой, спільні поділяной і споюючай, або – бесідуючы словами Нітгаммера – од „індивідуального перепрацуваня досвідчыня” до „формы культуровой”⁵.

¹ M. Halbwachs, *Społeczne ramy pamięci*, пер. М. Кроль, Warszawa 1969, с. 125.

² Ph. Schlesinger, *On national identity: Some conceptions and misconceptions criticized*, „Social Science Information” 1987, ч. 26 (2), с. 236.

³ B. Szacka, *Czas przeszły, pamięć, mit*, Warszawa 2008, с. 47-54.

⁴ J. Assmann, *Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych*, пер. А. Кругчыńska-Pham, Warszawa 2008, с. 91.

⁵ A. Assmann, 1998 – *Miedzy historią a pamięcią*, в: *Pamięć zbiorowa i kulturowa...*, с. 143–173, гев: с. 152.

О. Дуць-Файфер, *Вплив подій I світової війни на формування ся лемківської достоменності – при сполучасти літературних текстів*, в: ред. О. Дуць-Файфер, *Річник Рускої Бурсы 2014*, Горлиці 2014, с. 49–50.

Тема 2. Зроб порівнуочу аналізу і інтерпретацию вершів. Твоя праца повинна чыслити не менше як 300 слів.

Павел Стефановскій

Колиси

Колиси
то ся жыло
не было стресів
 і судів
не было
выстарчыла сокыра
 і зліст
 хлопска щыра
і жыло ся
 як в небі
вшытко векше
 было
ден был
 векший
радіст
 векша
а юж клопотів
то жадных
 не было
коса
 смерт
порядкы правила
тowды была
сила
 того доброго
світили свічки
 як глядали
злого
а як латво
было
 найти
скарбы
 і пригоду
і смерт
 для гонору
колиси
был єден
 выбір
не было
 інчого выбору

П. Стефановскій, *Колиси*, в: ред. О. Дуць-Файфер, *Ци то лем туга, ци надія*, Лігниця 2002, с. 174

Яков Дудра

Так было давно

Повідали моі дідо,
Як то давно було,
Же ся Лемкам в наших горах
Не найгірше жило.

Хоць було часом неуроджай,
То не бідували,
Бо в сусіках старий запас
Все притримували.

Правда, же не кождий газда
Мал стары запасы,
Але були добри люди
Іщы в тоты часы.

І хто мал, тот допожычыл,
Зратувал бідного,
Мали люде добри серця
Для свого близнього.

Я. Дудра, *Так было давно*, в: ред. О. Дуць-Файфер, *Ци то лем туга, ци надія*, Лігниця 2002, с. 69 – 70.

WYPRACOWANIE

na temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tabele wypełnia egzaminator!

interpretacja porównawcza	wypowiedź argumentacyjna	Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
	A.	0 – 3 – 6 – 9		
	B.	0 – 3 – 6 – 9		
	A.	0 – 2 – 4 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12		
	C.	0 – 2		
	D.	0 – 3 – 6		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 2 – 4		
	G.	0 – 2 – 4		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)